

Martina Podboj

**POLJSKE KROATISTICE U OSIJEKU: UŽIVAMO U
SLAVONIJI, A SAD JE RED NA VAMA DA POSJETITE
POLJSKU!**

Krajem rujna 2011. godine dvije su Poljakinje doputovale u Osijek. Uz još četvero ostalih studenata iz Poljske, Mađarske i Austrije, prve su Erasmus studentice na našem sveučilištu.

One su Natalia Mazur i Marlena Orłowska, studentice diplomskog studija kroatistike na Sveučilištu Adama Mickiewicza u Poznańu. Nakon što su prošle akademske godine naša sveučilišta sklopila bilateralnu suradnju u sklopu projekta Erasmus i prvi studenti otišli na razmjenu u Poznań (među kojima je i moja malenkost), od ove akademske godine imamo priliku i mi ugostiti studente iz Poznańa. Razgovarala sam s Natalijom i Marlenom i upitala ih kako se snalaze u Hrvatskoj, napreduju li s učenjem jezika te koje su sličnosti i razlike studentskog života u Osijeku i Poznańu.

Studirate u najvećem studentskom gradu u Poljskoj, koji ima četiri sveučilišta i brojna veleučilišta i učilišta. Kako se osjećate u, u odnosu na Poznań, malom Osijeku?

Natalia: Izvrsno nam je u Osijeku! Najviše nam se sviđa studentski dom, blizu centra je, nov je... Sve nam je nadohvat ruke.

Marlena: Super je što Erasmus studenti žive u istom domu sa osječkim studentima, tako se možemo družiti, upoznavati nove ljude, vježbati hrvatski...

Natalia: Iksice!

Marlena: Da, iksice su najbolji dio studentskog života u Osijeku. Hrana je jako dobra, ali bojim se da ćemo se nakon studijskog boravka ovdje udebljati. Što se tiče ostalih studentskih sadržaja, Osijek i Poznań su vrlo slični – u Osijeku ima dosta zanimljivih zbivanja, izložbi, kafića... Samo što je Osijek manji grad.

Natalia: Ali oba imaju studentski duh i zato se i u Osijeku osjećamo kao kod kuće.

Jako mi je drago to čuti. Koja je razlika između Sveučilišta Adama Mickiewicza u Poznańu (UAM) i Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku?

Natalija: UAM je puno veće sveučilište i ima puno različitih studijskih programa. Ali što se tiče kroatistike, meni je ovdje nastava puno zanimljivija i predavanja su mi bolja. U Poljskoj imamo puno književnih i teorijskih predmeta, većina je nastave na poljskom pa nemamo toliko prakse i ne pričamo često hrvatski.

Marlena: Da, no u Osijeku je više kaosa. Primjerice, raspored! Iako smo jako kratko ovdje, teško nam se bilo naviknuti na stalne promjene rasporeda. Na UAM-u je sve jako precizno i detaljno isplanirano.

Natalia: Ali sada smo se navikle i na to. Osim toga, svi nam pomažu pa nam nije tako teško.

A što je s onom ležernijom stranom studentskog života, s druženjima i izlascima? Kako vam se sviđa noćni život u Osijeku?

Natalia: Mislim da to ovisi o individualnoj želji i načinu života, svatko ima svoje interese.

Marlena: Na većini mjesta sviraju *cajke* i to nam se baš ne sviđa. Ali izlasci nisu najvažniji, važno nam je da imamo dobro društvo. A svi su oko nas vrlo dragi pa uživamo.

Znam da su vas već svi ovo pitali, ali ponovite još jednom za čitatelje Hrvatistike: zašto ste odlučile studirati baš hrvatski jezik? Zašto ne danski ili turski?

Marlena: Ja sam sasvim slučajno upisala hrvatski, ali sada sam jako zadovoljna i baš osjećam to što studiram. Uživam u tome jer mogu uspoređivati naše kulture i jezike.

Natalia: Ja sam već u srednjoj školi znala da ću studirati hrvatski! Htjela sam studirati filologiju jer sam uvijek voljela učiti nove jezike. Razmišljala sam o anglistici, ali je bila tada vrlo popularna pa sam tražila nešto malo egzotičnije. Kada sam vidjela da u Poznańu postoji studij hrvatskog jezika, znala sam da je to to!

Recite nam nešto o studiju hrvatskog jezika u Poznańu! Koliko vas ima? Kako je ustrojen studij? Gdje se zapošljavate nakon studija?

Marlena: Studij je podijeljen na preddiplomski (3 godine) i diplomski (2 godine), kao i ovdje. Na drugoj godini biramo smjer: prevoditeljski, turistički i međukulturalna komunikacija. Ja sam prethodno završila studij filozofije, komunikacijski smjer, stoga sam odlučila i na kroatistici odabrati komunikacijski smjer jer se to dvoje može lijepo nadopuniti.

Natalia: Ja sam odabrala prevoditeljski smjer.

Marlena: Inače u Poznańu svake godine dvadesetak studenata upisuje hrvatski, iako ih dosta tijekom studija odustane pa nas ostane malo više od pola.

Natalia: Ostaju oni najuporniji! Manijaci!

I što nakon studija?

Marlena: Najbolji studenti ostaju na fakultetu, a ostali se uglavnom zapošljavaju u turizmu. Nije baš tako lako naći posao.

Natalia: Ja sam pohađala tečaj za turističkog vodiča, ali sam odustala od polaganja ispita jer je to zapravo jako težak, naporan i odgovoran posao. Moraš biti psihički jak jer si za sve odgovoran, od kvara na autobusu do nestalih turista.

Možete li usporediti uvjete studiranja u Poljskoj i Hrvatskoj? Koliko znam, u Poljskoj je visoko obrazovanje javno financirano i ne plaćate školarine.

Marlena: Da, kod nas je besplatan studij. Prije se moglo i više studija upisati potpuno besplatno, ali onda su uveli plaćanje drugog studija jer je bilo čak situacija da studenti upišu po 14 različitih studija. Stoga se promijenio zakon. Ali financijski nam jako olakšava to što ne moramo plaćati školarine.

Natalia: No teško je dobiti državnu stipendiju. Studenti koji nemaju stipendiju ili im roditelji imaju niža primanja dosta teško financiraju troškove stanovanja.

Marlena: Mi nemamo studentske kantine i nemamo subvencioniranu prehranu kao ovdje. Ali imamo mliječne barove!

Možete li našim čitateljima koji nisu doživjeli to gurmansko iskustvo opisati što je to mliječni bar (bar mleczny)?

Marlena: To su vrlo popularni restorani u Poljskoj u kojima se za vrlo malo novca može pojesti vrlo dobar kuhani obrok. Sve je uvijek svježije i

jako fino, a nudi se tradicionalna poljska hrana, naprimjer *barszcz*, *pierogi*, *naleśniki*, itd.

I hrvatski i poljski su slavenski jezici pa imaju brojne sličnosti, no nije ih baš lako naučiti, zar ne? Što vam je stvaralo najviše poteškoća, a što je bilo najlakše prilikom učenja hrvatskog jezika unazad četiri godine?

Natalia: Deklinacije! Imamo i u poljskom deklinacije, ali su drugačije.

Marlena: U poljskom se ponekad drugačije koriste padeži pa nas to najviše buni, iako je gramatika dosta lagana.

A koji su vam ispiti bili najteži?

Marlena: SCS! Starocrkvenoslavenski! Najteži ispit! Hrvatska književnost također, vrlo je opsežna.

Natalia: Stara književnost! Pale smo dva puta. A ja sam se malo mučila i s teorijom jezika.

Koliko je napredovao vaš hrvatski otkako ste došle u Osijek?

Natalia: Vidi se napredak već nakon dva mjeseca. To nam je rekla i prof. Omazić, prodekanica za međunarodnu suradnju. Prvi tjedan teško je bilo iz nas izvući nekoliko rečenica, a sada više nema problema puno pričamo.

Marlena: Na početku smo sve razumjele, ali su nam ljudi tako brzo pričali! Odnosno, nama se činilo da brzo pričaju. Upoznale smo u domu jednog Dalmatinca koji je jako glasno i brzo govorio i prvih nekoliko tjedana ga nismo baš ništa razumjele. A sada se već bez problema sporazumijevamo, razgovaramo, ručamo zajedno.

Pamtite li neke smiješne jezične situacije prilikom učenja novih riječi? Lažni parovi znaju bili vrlo smiješni ponekad, zar ne?

Marlena: Uvijek nam je *spužva* smiješna! Nama to zvuči kao psovka. I *stražnjica*!

Natalia: Na jezičnim vježbama je uvijek bilo veselo, pogotovo na početku kada nismo znali puno riječi. Stalno smo se smijali na prvoj godini.

Jeste li i ranije bile u Hrvatskoj?

Natalia: Da, puno puta na ljetovanju i na dva studentska izleta.

Marlena: Ja sam bila jednom na studentskom izletu. Bili smo u Dalmaciji i Zagrebu. I Sisku!

Natalia: Da, Sisak će nam zauvijek ostati u sjećanju. Ostavili su nas tamo cijeli dan i nismo imale što raditi. Ali bile smo atrakcija. Učile smo plesati kolo, a prije smo nešto malo popile pa je bilo veselo.

Marlena: Ovo nam je prvi put u Slavoniji!

Baš lijepo da ste i k nama došle! Kako biste opisale hrvatski mentalitet i koliko je on sličan li različit od poljskog?

Marlena: Hrvati su jako simpatični!

Natalia: Jako nam se sviđa vrijeme za kavu, mi to u Poljskoj nemamo, kod nas je sve ubrzano, pije se kava u hodu, stalno se nekamo juri. Također, u Poljskoj u kafićima ujutro nema ljudi koji piju kavu i čitaju novine.

Marlena: Hrvati se baš znaju opustiti uz kavu, jako nam se to sviđa.

Natalia: Meni se sviđalo u Dalmaciji što su stolice u kafićima tako okrenute da ljudi gledaju jedni u druge, to mi je jako simpatično.

Marlena: Poljaci su jako rezervirani i zatvoreni, a Hrvati su vrlo otvoreni i pristupačni. Kada god imamo neki problem, znamo da ovdje možemo pitati bilo koga na ulici i da će nam nekako pomoći.

Kada bi vam se pružila prilika da ostanete u Hrvatskoj raditi na duže vrijeme, recimo, 10 godina, biste li ostale? Ili ako biste se ovdje zaljubile?

Natalia: Vrlo je velika mogućnost!

Marlena: Zato sam ja produljila boravak i ostat ću još jedan semestar nakon ovoga.

I za kraj, što biste poručile čitateljima Hrvatistike?

Natalia: Mi sada upoznajemo Hrvatsku i hrvatski jezik, a na vama je red da dođete u Poljsku!

Marlena: Dobrodošli! Čekamo vas!